

Không biết nên bắt đầu từ đâu. Thôi thì cứ như gì, kể đó.

Sau 30 tháng tù, tôi trở lại tìm gia đình kết ở Cam Ranh, rồi bắt đầu vào “Trại Lam-Sơn” Nha Trang. Tôi và Vĩnh Doãn gặp nhau ở đó, có cả Trại H&#225;u Đ&#225;, nhưng tôi chưa kịp liên lạc, thì bạn Đ&#225; đã bị mất. Thời gian này, chúng tôi thường ngâ ngồ bàn tán về thời gian “hết tập cải tạo”. Kể đoán 3 tháng, ng&#225;i tính mất năm, ít ai nghĩ lâu hơn.

Chúng tôi được xếp thành các “lớp học”. Bài đầu hình như là “Đ&#225; Quốc M&#225;, kẻ thù số một của dân tộc Việt Nam và nhân dân tiến bộ trên Thế giới”. Rồi “Ba dòng thác Cách Mạng, Dòng cao ng&#225;n cả Giải phóng Dân tộc”, v...v... Theo các bài học, ngoài chuyện vạch tội ác “M&#225; Ng&#225;y” thì, “trong suốt chiều dài lịch sử, các anh hùng dân tộc như Ngô Quyền, Lê Lợi, tuy đôi khi dành được Đ&#225; L&#225;p, nhưng không theo Chủ Nghĩa Xã Hội, đã lợi dụng b&#225;i. Nên yêu nước, tr&#225;c học, là phải yêu Xã Hội Chủ Nghĩa”.

Chúng tôi có 10 bài học, nên có ng&#225;i đoán học xong thì về. Vì theo lời “cán bộ”: “Đ&#225;ng ta chỉ đánh kẻ chạy đi, chỉ không bao giờ đánh kẻ chạy lại, các anh may mắn sẽ được làm công dân mất đất nước anh hùng mà mới dân tộc trên thế giới ng&#225;ng vọng. Nhưng kẻ đến giờ phút này vẫn còn tình ô nhục Đ&#225; Quốc đ&#225; học xong chút b&#225; tha sẽ a c&#225;n, b&#225; nước ra đi, sẽ mãi mãi sống trong h&#225;i t&#225;c, vì chỉ nghĩa tử b&#225;n sẽ cáo chung, giai cấp tư sản, sẽ đào mồ chôn nó”.

Nhưng mất sáng, mất sĩ quan tôi không biết tên, băng qua hàng rào Trại, d&#225;m mình, ngã gãy chân. Vài bạn muốn đến mang anh ta ra, nhưng đ&#225; d&#225;n mất, “cán bộ” đã không cho phép ai vào đó, ng&#225;i bắt buộc ng&#225;m rên rồi sáng đến rồi. Do mất máu quá nhiều, anh ta l&#225;m d&#225;n rồi chết. Đó là hành đ&#225;ng giết tù đầu tiên mà tôi chứng kiến. Kể luật bắt đầu xiết chặt, và sẽ lo lắng cũng mau chóng lan truyền. Không rõ các bạn tù Lam Sơn, có ai nhớ tên và sĩ quan chết đầu tiên vì bắt cho mất hết máu này không?

Ít lâu sau, kho&#225;ng nửa đêm, AK nổ rang. Và tiếng “qu&#225;n giáo” hô lớn: “M&#225;i ng&#225;i không trốn ng&#225;ng ra sân xếp hàng đi m&#225; danh”

Nhưng đi m&#225; danh chỉ là cái cớ, vì sau khi d&#225;m số tù, “qu&#225;n giáo” cho biết “Có mất ng&#225;i còn nuôi ý đồ phản b&#225;i dân tộc, muốn trốn trốn đi tìm p&#225;c chế ng&#225;ng phá thành qu&#225; cách mạng, đã b&#225;

chị tôi ta ở trong chỗ, tên còn lại đã bị bắt giữ”. Với sự quan trọng của chị là Thiệu tá Nguyễn Văn Hoàng, Trưởng phòng An Ninh Tiểu Khu, không rõ Quàng Ngải hay Phan Thiệu. Còn người đi cùng tôi, là Nguyễn Sơn, chúng tôi vẫn quen gọi Sơn Khôi, trước Thiệu tá, tuy ít ai rõ nguỵ ngụy, đến với, chị biết anh ta dân vùng Làng Sơn, Nha Trang. Một hôm, Doãn gọi tôi ra, cho biết Sơn Khôi là người đi cùng Công Sơn giải bày để chị ở trong chỗ thiệu tá Nguyễn Văn Hoàng.

Doãn cho biết, Sơn Khôi móc nối thiệu tá Hoàng, trốn ra theo một chiếc mìn băng qua hàng rào mìn. Sơn đi trước đến đường, Hoàng bám theo phía sau. Khi Sơn vào ra khỏi hàng rào, nghe tiếng hô “Ái? Đàng lại”, thì Sơn nhảy sang bên nam xuồng, Hoàng còn đứng vì chưa ra khỏi hàng rào, bị một loạt đạn AK vào ngực. Thêm một mạng người đi cùng gọi là “chưa đến xong lại”, nên xác không được chôn cất kịp và gia đình cũng không được ai thông báo.

Thời gian này, ai cũng im hơi lặng tiếng. Có “học viên”, nghe được “cán bộ” mới làm việc, rồi một lần tìm thấy, như bị Trần Hữu Đa của chúng ta. Thế mà Doãn dám kể chuyện bí mật đó, để cho tôi đi phòng và cảnh giác với mọi mô hình rập, xin cảm ơn sự quan tâm và tin tưởng đó.

Sơn Khôi là tên vô cùng nguy hiểm, Doãn cho biết, Sơn nguyên là thông điệp viên PRU, người của Thiệu tá Dù, nên cũng tù 6 năm. Đến tôi được phóng thích, Sơn Khôi được dàn xếp cho vợ, xem như trốn trại. Sơn không có gì ý thức tha như mới tù nhân khác. Mãi sau này, một lần Doãn ngồi bên cửa hè Sài Gòn uống cà phê, thấy Sơn Khoái thò tay ngang qua, chân đứng, mang gùi như người lính. Doãn kêu, Sơn hoảng sợ cúi đầu đi thẳng khi thấy Doãn.

Những lần bên nhau, Doãn rất hạnh phúc và hay kể về cuộc đời mình là Báo Châu. Một hôm, Doãn vui vẻ cho tôi biết hai con Châu đã xuồng thuyền vượt biên theo gợi ý Doãn. Thế nhưng ít tháng sau, Doãn như người mất hồn, và bắt đầu ăn trứng ngai, dù thời gian này, cả tôi và người bị bắt đầu thiệu dinh dưỡng, mới sinh vật, con nào lại quay lên trại, nhúc nhích, vào tay tù trong giờ lao động, đến thành phố phẩm. Mới lần hồi tin tức về con, Doãn đưa lên để đưa buồn bã. Cho đến tận ngày ra tù, tin tức về con Báo Châu vẫn bị vô âm tín. Doãn trở thành người tu hành, sống câm nín, tập Thiệu Địch, tránh mọi giao thiệp. Tôi hi vọng thời gian có thể hàn gắn mọi vết thương lòng, để Doãn trở về với cuộc sống bình thường.

Doãn còn gọi anh tên Vĩnh Hy và gọi em Vĩnh Huyền. Có 3 anh em, là những người tôi vô cùng khâm phục vì ý chí bất khuất. Những chuyện về anh Vĩnh Hy mà tôi nghe được các bị tù chung lán anh kể lại, với tôi có sự thật. Như “quần áo” cho tất ngón chân cái của anh rồi treo người lên cao, anh chịu đựng mà không rên la. Một lần anh phát biểu, “quần áo” điên tiết xách chiếc dép râu ném anh, anh tránh xong, thản nhiên hỏi: “Còn một chiếc đâu không ném

nh&#t”.

Ngày đ&#&#c ra tr&#i, ng&#&#i tôi l&#ng l&#ng nh&# m&#c thêm cánh, r&#i đi th&#t l&# mà không h&# dám ngo&#i c&#. Th&# nh&#ng anh Hy, không th&#m nh&#n Gi&#y Ra Tr&#i, c&# lang thang đ&#o ch&#i các l&#n. Cu&#i cùng, “c&#n b&#” ph&#i đ&#a anh Hy ra ga, mua vé t&#ng anh lên tàu.

Trong tù, tôi còn ch&#ng ki&#n nh&#ng cái ch&#t th&#m kh&#c, nh&# v&# cháy tr&#i c&#m &# Cũng S&#n. C&#ng S&#n phát minh ra cách c&#m tù nh&#n r&#t “&#u vi&#t”, m&#t thân cây tròn đ&#&#c x&# đ&#c, khoét l&# đ&# c&# chân vào l&#t, m&#t đ&#u có b&#n l&#, ng&#&#i ng&#i trong nhà thờ chân ra ngo&#i c&#a đ&# đ&#&#c c&#m. C&#n b&# ch&# c&#n &# ngo&#i, đ&#m s&# chân là ki&#m xong tù. Bùi Quy&#n có k&# tôi nghe cách ch&# t&#o c&#m n&#y ngo&#i B&#c, thì ra &# đ&#u ki&#u c&#m cũng vẫn minh gi&#ng nhau.

Khi nhà c&#m Cũng S&#n b&#c cháy, tranh và g&# bùng phát nhanh chóng. “C&#n b&#” gi&# khóa, có th&# s&# h&#i nóng, mà cũng có th&# vì lý do nào đó, ch&# ch&#y lo&#nh quanh. M&#t b&#n tù là Đ&#i Úy Tr&#nh Thành, gi&#t x&#u chìa khóa xông vào, nh&#ng vì &# khóa nóng đ&#, l&# khóa b&#t l&#i, chìa khóa không đ&#t vào đ&#&#c. Tr&#nh Thành cùng vài anh em h&# nhau phá v&# &# khóa. Nh&#ng ch&#m m&#t r&#i, Trung Tá Hà Thúc &#ng, Ti&#u Khu Tr&#&#ng Hu&#. Và Trung Tá C&#&#ng, tôi không nh&# h&#, Chi&#n Đoàn Tr&#&#ng Chi&#n Đoàn 3 Xung Kích &# Ban Mê Thu&#t, c&# hai đã cháy đen và t&#t th&#. Riêng Thi&#u Úy Trinh Sát Dù tên Quách Giang, còn thoi thóp, tuy ng&#&#i nh&# t&#m lu&#c, và hai chân vì vùng v&#y quá m&#nh, đã đ&#p nát, m&#t bác sĩ tù đã dùng c&#a dây, lo&#i c&#a pilot th&#&#ng mang trong túi survival kit, c&#t hai chân Giang, và trám x&#&#ng b&#ng s&#p đèn c&#y. Không có sát trùng, ch&# c&#t b&# nhi&#m, hôi th&#i n&#ng n&#c. Di chuy&#n ph&#i nh&# b&#n bè c&#ng. V&#y mà mãi đ&#n khi tr&#i gi&#i tán, tù đ&#&#c chuy&#n qua Công An &# Tr&#i A.30, Giang m&#i có L&#nh T&#m Tha, đ&#&#c gia đình lãnh v&# Buôn Hồ, Daklak. Giang không ch&#u n&#i đ&#u đ&#n và cu&#c s&#ng tàn ph&#, nên đã t&# v&#n.

Không m&#t ai &# Tr&#i Cũng S&#n mà không nh&# anh C&#&#ng, th&# h&#t tóc cho toàn tr&#i - c&# tù l&#n “c&#n b&#”- vì anh có đ&#ng c&# h&#t tóc, và r&#t khéo tay. Anh C&#&#ng v&#n là tr&#&#ng Phòng An Ninh, có nhi&#m v&# th&#u nh&#n tin m&#t báo viên đ&# v&#y b&#t c&#n b&# VC xâm nh&#p. Chúng dò bi&#t, g&#i anh ta lên làm vi&#c, và h&#i tên các m&#t báo viên. Anh C&#&#ng cho bi&#t anh ch&# bi&#t m&#t báo viên qua ám s&#, ch&# không bi&#t tên h&#. Anh b&# tra t&#n tàn nh&#n, trong m&#t đ&#p l&# l&#n c&#a CS, khi t&#m đ&#&#c cho v&# l&#n. L&#i đ&#ng m&#y ngày ngh&#, anh kín đáo u&#ng th&#t nhi&#u thu&#c Cloroquine, lo&#i tr&# s&#t rét màu h&#ng. Xong n&#m quay m&#t vào vách. Anh em t&#&#ng anh ng&#. Đ&#n mãi sáng hôm sau, m&#i phát giác anh đã t&#t th&#. Anh C&#&#ng là ng&#&#i Công Giáo thu&#n thành, nh&#ng vì b&# tra t&#n đã m&#n h&#t ch&#u n&#i, và bi&#t tr&#&#c sau cũng ch&#t, nên đành.

Chuy&#n bu&#n trong tù còn nhi&#u, nh&#ng thôi, tôi mu&#n dành l&#t chuy&#n k&# n&#y, đ&# nói v&# các

## Chuyện tù tôi và những mất mát đau buồn của tôi ở Vĩnh Doãn

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn C&u Nh&ng

Th&#7913; Hai, 10 Th&#225;ng 11 N&#259;m 2008 05:56

---

Bây giờ, tôi vui buồn trong cuộc sống, sau khi rời nhà Tù như ở Trại, tôi về Xã Hội Xã Hội Chủ Nghĩa, mất nhà tù tôi nhớ.

Đã ra tù, trở thành người cô đơn, sống âm thầm và giữ những cách biệt mọi người, những việc bên công an theo sát mọi hành động. Tôi lên Doãn lên Đà Lạt, để tính tìm một vài sự đổi mới, những trên đường về Chi Lăng, Doãn đã bị Công An chặn bắt. Thấy Nha Trang có vẻ khó sống, Doãn đã lánh về Sài Gòn, sống gần chợ Tân Định, những chúng tôi chưa có dịp gặp nhau, cho đến khi qua Mỹ, tôi mới gặp lại Doãn một lần ở San José ở Quận Hill 16 tuổi của tôi đó. Doãn ơi! Nếu vượt được lòng đã ngoài, bây giờ cũng nên trở lại với anh em. Chuyện đau buồn là chung cho tất cả những kẻ “thất bại” chúng mình, chứ không chỉ riêng có Doãn. Mong sao, Doãn tìm lại bình an cho tâm hồn trong thời gian cuộc đời này. Có gì vui buồn khác, xin Doãn cho anh em biết, những mất mát gì tôi đã bỏ quên ở trong lòng. Chúc Doãn thật nhiều niềm tin và sức khỏe.

Thân mến.

Nguyễn C&u Nh&ng